



# ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЕЦ

нашият

Год. IV. №н. 1.

ПЛЕВЕНЬ.



ПРИЛОЖЕНИЕ

на  
добро то на българските  
лозари.

REVUE DE VITICULTURE

Revue mensuelle de la Société des viticulteurs  
de Bulgarie paraissant à Pleven (Bulgarie).

ПЛЕВЕНЬ

Кооперативна печатница „Изгрѣвъ“  
1919.

## СЪТРУДНИЦИ.

1. Кр. Тополски. — Началникъ на Лоз. Опитна Станция въ гр. Плѣвенъ.
2. Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ. — Агрономъ-лозарь въ Ст. Загора.
3. Д. Бѣчваровъ. — Помощникъ началникъ въ Министерството на Земедѣлието — София.
4. Д. Г. Овчаровъ. — Инспекторъ при застрахователния отдѣлъ при Ц. К. Банка — София.
5. Ил. И Хранковъ. — Директоръ на Царскитѣ лозя и винар. въ Евксиноградъ.
6. Н. Недѣлчевъ. — Ръководителъ при Лозарската Оп. Станция — Плѣвенъ.
7. С. Грековъ. — Агрономъ-лозарь при Св. Синодъ — София.
8. Цв. Пеневъ. — Управителъ на лоз. раз-къ въ гр. Ломъ.
9. Ив. Бѣрзаковъ. — Районенъ ин-ръ — Пловдивъ.
10. Ив. Добревъ. — Учителъ при Лоз. У-ще — Плѣвенъ.
11. М. Иванчевъ. — Агрономъ-лозарь при земедѣлската катедра — София.
12. В. П. Мариновъ. — Агрономъ — Ловечъ.
13. Н. Чукуровъ. — Директоръ на Лозар. У-ще — Плѣвенъ.
14. П. Сираковъ. — Бившъ Н-къ на Лоз. Оп. Станция въ гр. Плѣвенъ, сега лозарь-винаръ на частна работа въ Пловдивъ.
15. Я. Бостанджиевъ. — Директоръ на Земл. У-ще — Кнежка.
16. Ив. Разсукановъ. — Учителъ въ Земедѣлското Училище — Пазарджикъ.
17. Н. Пушкароловъ. — Директоръ на Земедѣлската Опитна Станция — София.
18. С. Стойковъ. — Химикъ при Лозарската Опитна Станция — Плѣвенъ.
19. Г. Маноловъ. — Агрономъ — Станимака.
20. П. Саржилиевъ. — Учителъ въ Земедѣлското Училище — Русе и др.

Редакторъ: Г. К. Червенковъ.

Изданието е гарантирано

Година IV.

Плъвень, 1919 год.

кн. I.

# Лозарски Прѣгледъ

Списание на Дружеството на Българските позари.

Излиза всѣки мѣсецъ освѣнъ ноември и декември,

Годишенъ абонаментъ за България 12 лв., за странство 20 лв.

Обявления и реклами се приематъ по споразумѣніе. Рѣжкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, се изпраща по редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ — Плѣвень.

П. Г-не,

Пращаме Ви настоящата кн. I отъ IV-та год. — 1919 г. на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ съ молба, слѣдъ като я прѣгледате и прочетете „Данъкъ върху печалбите отъ войната и позаря“ ако не желаете да го получавате, веднага юд. ли и повърнете въ редакцията.

Кн. II-ра ще излѣзе на 1 юни и не биде врѣтена само на платилитѣ до тогава.

Плѣвенските абонати могатъ да се прониратъ и внесатъ абонамента въ книжарницата на Аспарух Христовъ — Плѣвень. Вѣстникарска агенция.

Апелираме къмъ Васъ да се не склонитѣ за 12 лв. за 10 такива книжки, а задрѣжте книжката, като веднага ни изпратите сумата 12 лева по пощата.

Съ поздравъ: РЕДАКЦИЯТА.

## Къмъ читателитѣ.

Списанието „Лозарски Прѣгледъ“, което бѣше спрѣло врѣменно по причина на общоевропейската война, започва на ново да излиза. То стїпва вече въ своята четвърта годишнина. Въ продѣлжение на първите три години отъ своето сѫществуваніе, „Лозарски Прѣгледъ“ бѣше успѣлъ така добрѣ да се нагоди къмъ нуждитѣ на интелигентния лозарь у насъ, щото бѣше станалъ една настолна книга, една необходимостъ за него. Сега, слѣдъ свѣршека на войната, когато животът постепено влиза въ своя нормаленъ путь, почувства се празнотата отъ списанието, защото списанието дѣйствително за-

## СЪТРУДНИЦИ.

1. Кр. Тополски. — Началникъ на Лоз. Опитна Станция въ гр. Плѣвенъ.
2. Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ. — Агрономъ-лозарь въ Ст. Загора.
3. Д. Бѣчваровъ. — Помощникъ началникъ въ Министерството на Земедѣлието — София.
4. Д. Г. Овчаровъ. — Инспекторъ при застрахователния

## Лозари и Винари,

Запишете се всички абонати на единственото у насъ сп. „Лозарски огледъ“ списвано отъ най-добрите ни специалисти лозари. Отъ него ще научите своя занаятъ и чрезъ него ще защитите своите справедливи интереси.

При все, че печатене и пр. на насъ струва 20 лв. едно течениe, ѝ го прѣлагаме за 12 лева годишенъ абонаментъ 10 такива книжки, что загубата ще балансираме съ събранитѣ вече помощи и отъ тия ѿито ще се събератъ.

Сѫщо запишете се за членове на Д-вото на Бѣлгарскитѣ лозари, което дружеството има за главна цѣль да основе Общъ Лозарски Съюзъ на чисто икономическа почва и съ икономически задачи.

Всѣки лозарь и винаръ може да бѫде членъ, като внесе годишния членски вносъ 12 лева на касиера М. САВОВЪ — ЛОВЕЧЪ или РЕАКЦИЯТА — ПЛѣвенъ.

18. С. Стоиловъ. — Агрономъ при лозарската Опитна Станция — Плѣвенъ.
19. Г. Маноловъ. — Агрономъ — Станимака.
20. П. Саржилиевъ. — Учителъ въ Земедѣлското Училище — Русе и др.

Редакторъ: Г. К. Червенковъ.

Изданието е гарантирано

634.1

А 142 -

Година IV.

Пловдивъ, 1919 год.

кн. I.

# Лозарски Прѣгледъ

Списание на Дружеството на Българските лозари.

Излиза всѣци мѣсецъ освѣти ноември и декември,

Годишенъ абонаментъ за България 12 лв., за странство 20 лв.

Обявления и реклами се приематъ по споразумѣніе, Рѣкописи не се врѣщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, се изпраща до редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ — Пловдивъ.

## Съдѣржание.

36445

1. Къмъ читателитѣ.
2. Лозари, да подновимъ и засилимъ борбата!
3. Резолюция на годишното събрание на Дружеството на Българските лозари.
4. Пероноспората и борбата противъ нея. — Н. Недѣлчевъ.
5. Одиума и борбата противъ него. — И. И. Хранковъ.
6. Данѣкъ върху печалбитѣ на лозаритѣ прѣзъ войната.
7. Кършенето на лозята. Ив. Добревъ.
8. Състоянието на лозята, маточницитѣ и укоренилищата. Бюлетинъ за пазарнитѣ цѣни на лозарските продукти и материали.
9. Хроника и книжнинка.

## Къмъ читателитѣ.

Списанието „Лозарски Прѣгледъ“, което бѣше спрѣло врѣменно по причина на общоевропейската война, започва на ново да излиза. То стїпва вече въ своята четвърта годинна. Въ продължение на първите три години отъ своето сѫществуваніе, „Лозарски Прѣгледъ“ бѣше успѣль така добрѣ да се нагоди къмъ нуждитѣ на интелигентния лозарь у насъ, щото бѣше станалъ една настолна книга, една необходимостъ за него. Сега, слѣдъ свѣршека на войната, когато животътъ постепено влиза въ своя нормаленъ путь, почувства се празнотата отъ списанието, защото списанието дѣйствително за-

~~Лозари~~ пълваше една празнота. Съврѣменното лозарство изиска познания, общи усилия, които могатъ да се постигнатъ само тогава, когато между отдѣлните лозари, лозарските дружества и лозарски кооперации съществува тѣсна връзка. Необходимите знания по лозарството и винарството, прогресите, които тѣзи два отрасла правятъ въ странство и у насъ, ще станатъ достояние на лозарите чрезъ страниците на списанието.

Всички наши стари сътрудници, а именно най-видните агрономи-специалисти у насъ, сѫ наново ангажирани въ списването на списанието. Лозарът ще научи всичко, каквото го интересува, всичко, което не му е известно; списанието ще дава специални статии по лозарство, винарство и пепиниерство, ще съобщава за всички новооткрития по тѣзи два клона, ще работи за сдружението на лозарите, та съ общи усилия да могатъ да се постигнатъ резултати, които по отдељно лозарът не е въ състояние никога да постигне.

Като органъ на лозарите, въ програмата му прѣди всичко лежи принципътъ да бди надъ тѣхните интереси и да направлява лозарството въ правия путь. Редакцията е осигурила по-вече отъ 100 кореспонденти изъ различните краища на България, които чрезъ списанието ще държатъ лозарите въ течение на всичко, което става изъ лозарския животъ, състоянието на лозята, производството и пр.

Редакцията е твърдо увѣрена, че всички лозари, които ясно схващатъ ползата отъ едно такова списание, ще се абониратъ за списанието, ще съдѣйствуватъ за разпространението му, като съ това ни дадатъ материалната си подкрепа, безъ която издържането на едно списание въ тѣзи времена на скъпа хартия и скъпъ печатъ е немислимо.

Абонаментътъ на списанието е сравнително нисъкъ — 12 лева, срѣщу които лозарътъ ще получи цѣла годишнина, тѣй като ще излѣзатъ номерата и за миналите мѣсяци.

Прочее, всички да се притечемъ въ помошъ, за да може списанието „Лозарски Прѣгледъ“ да се постави на подобаваща висота.

Отъ Редакцията.

### Лозари!

Разпространявайте сп. „Лозарски Прѣгледъ“, единствения ви защитникъ и запишете се всички за членове на Дружеството на Българските Лозари.

Всѣки лозаръ или винаръ може да стане членъ на Д-вото, слѣдъ като издължи годишния чл. вносъ 12 лв на касиера М. Савовъ—Ловечъ или редакцията.

## Да подновимъ и засилимъ борбата, лозари!

Слѣдъ толкозъ продължителна криза въ новото лозарство, прѣзъ послѣднитѣ двѣ години 917 и 918 год. се получи добра реколта отъ лозята и добра цѣна за гроздето и виното и най-сѣтне се възнагради труда на лозаря.

Това сравнително добро положение на лозаря е временно, кризата хлопа на вратитѣ ни, ще настѫпи още тая есенъ въ по-остра форма и съ по-голѣми и лоши послѣдици за лозаря.

Въ войната, главно 917 и 918 год., цѣната на виното бѣше добра, не само защото въобще всичко бѣше скѫпо, а главно защото нѣмаше изобилна и ефтина захаръ и спиртъ за приготовление на изкуствени вина и нѣмаше вносъ на французки и италиански вина, вина които винаги съ своята нелоялна конкуренция сѫ понижавали цѣната на нашето натурално вино подъ производната му цѣна.

Тая есенъ и слѣдующитѣ години нашия пазарь наново и въ по-голѣмъ размѣръ ще бѫде наводненъ съ такива вина и лозаря наново ще изпадне въ мизерия, защото той сега прѣска много пари при тия високи надници и скѫпи материали за обработване на лозята си, а гроздето и виното му вслѣдствие конкуренцията на изкуственитѣ и външнитѣ вина ще бѫде толкозъ ниска, че не може да прибере само разхода, камоли да изкара нѣщо за прѣхраната си.

Слѣдъ тия голѣми катастрофи на страната и настѫпилото лошо финансово положение, на българина се налага да напрѣгне всички свои сили за да увеличи производствата си до максимумъ, за да може да посрѣнѣ задълженията и да остане нѣщо за живота му.

Това въ индустрия и др. нещо може, а само въ областта на земедѣлието и неговите клонове, каквъто е лозарството. Лозарството е било у нась и ще бѫде народенъ поминъкъ, който носи облага не само на лозаря, а и на работника и държавната хазна. Вино се е пило отъ като свѣтъ свѣтува и ще се пие до края на тоя свѣтъ, както на всѣкїдѣ, така и у нась и е станало една належаща нужда, която трѣбва да се задоволява. А цѣльта на всѣка разумна стопанска политика е една страна да задоволява нуждите на населението си прѣди всичко съ развиванието на свои производства, а въ краенъ случай да прибѣгва до вносъ отъ вънъ. У нась почвенитѣ и климатически условия сѫ отлични за лозята и можемъ да удовлетворяваме не само нашитѣ нужди за вино, а при малко по-голѣми усилия отъ страна на лозаря и държавата за повдигане и модернизиране на новото лозарство и винарство, можемъ да имаме добро вино и за износъ.

Щомъ това е така, трѣбва частъ по-скоро да се взематъ всички мѣрки за засилване и стабилизиране на това лозарство и винарство. Три сѫ главнитѣ фактори въ новото лозарство, а именно: самия лозарь, държавата и специалиста. До като тия три фактора не се организиратъ, сближатъ и разбератъ за да работятъ по възприетъ отъ тѣхъ планъ, успѣхъ въ новото лозарство нѣма да има. За досегашното лутане и неуспѣхъ сѫ виновни и тритѣ фактори, но най-голѣмия виновникъ безспорно е самия лозарь, защото не е проявилъ нуждния интересъ и съзнание, контролъ върху първите два и главно не е повелъ организирана борба противъ всичко, което спѣва правилния развой на поминъка му.

Държавата, това сме ние, нейнитѣ граждани и както си я редимъ, тѣкаша ще е, каквото сме могли да искаеме, това ни е дала. Специалиста, това е учения лозарь-чиновникъ служителъ на лозаря и държавата и каквите условия и подкрепа му създадемъ да работи, такива ще сѫ резултатите отъ тая работа. Остава значи всичко да се пожелае и поискъ отъ самия лозарь, най-заинтересувания отъ успѣха на лозарството, за да се отива къмъ добъръ край.

Скоро ще настъпи тежко положение за лозаря. Фалшификацията и вноса на вина ще почнатъ наново и по-силно да ни задушватъ. Заинтересовани лица посѣгатъ и се готоватъ да измѣнятъ закона за лозарството и овошарството споредъ тѣхнитѣ лични интереси. Завидиха ни всички, че най-сѣтне и ний прѣзъ 917 и 18 г. сме взели що годъ по-голѣмъ доходъ, доходъ който едва покрива до тогавашнитѣ ни загуби. Виждате, само отъ лозаря тая година се взема и навѣрно ще продължаватъ да взематъ най-голѣми и нѣколко данъци отъ една реколта и за една година, а именно: данъкъ върху лозята, акцизъ на виното и пращинитѣ и най-сѣтне като похлупакъ на всичко, данъкъ върху печалбитѣ отъ войната. Така разединени единъ по единъ, безъ положителни познания по отглеждането на лозата, прѣнебрѣгнати отъ държава и законодатели, прѣтрупани съ голѣми разходи и данъци, застрашени отъ природни стихии, на нась, лозаритѣ, ни прѣстои разорение и мизерия.

Бива ли при това наше лошо положение да стоимъ съ скрѣстени рѣцѣ и да чакаме само милостъ или смѣртъ?

Не! Ние трѣбва частъ по-скоро да напуснемъ бездѣйствието и индиферентността и всички, сдружени въ едно, да поведемъ рѣшителна и реална борба противъ всичко, което спѣва правилния развой на лозарството и винарството — нашия поминъкъ и животъ, отъ дѣто и да иде то.

Но тая борба може да се води успѣшно и съ резултати, само когато всички лозари отъ страната се сдружимъ въ едно, като си групиратъ усилията и я подкрепимъ всички материално и морално.

Всички производства и съсловия у насъ съдружени и чрез тия сдружения защитяватъ своите интереси.

Само ний лозаритъ въпръшки, че сме много, стоимъ не-сдружени. Сдружението е подобрило, подигнало и спасило всички производства, то ще спаси и насъ. Имаме лозарски дружества, но тъй съ толкотъ малко, и слаби, особено материално, че оказватъ много слабо влияние и борбата имъ се е изразявала въ резолюции и молби, които почти съ оставали гласъ въ пустиня. Всъки отъ насъ е членъ на нѣкоя политическа партия, но нашите партии се занимаватъ съ голѣми политики, безъ да държатъ на една опрѣдѣлена лозарска политика — която като всъка стопанска политика е основа на всички други висши вътрѣшни и външни политики. И тамъ нашия гласъ и нуждите ни съ оставени на заденъ планъ, а чрезъ своите организации можемъ да принудимъ щабовете на партити си да погледнатъ по-сериозно на нашия поминъкъ.

Прѣстїжно е това нехайство на лозаря спрѣмо своя поминъкъ и интересъ. Стига лутане, дрѣмене, пъшкане поединично, нека всъки се изправи здраво на краката си и тръгне рѣшително по опрѣдѣлението му правъ путь, макаръ и много трънливъ, но единственъ за неговото спасение, а именно сдружената борба.

Сигналът е даденъ и борбата е почната отъ Дружеството на Българските лозари, на вѣсъ остава да го чуете, разберете и тръгнете кѫде то ви зове.

Това дружество е съставено отъ лозари изъ всички лозарски крайща на България. Поставило си е за цѣль да дѣйствува за организирането на лозаритъ въ всъко село и градъ въ мѣстни дружества, които впослѣдствие да се съединятъ и образуватъ Общъ Български Лозарски Съюзъ, на чисто икономическа почва и съ чисто икономически задачи. То на 31 май въ годишното си събрание въ София рѣши да продължи издаването на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ и да свика лозарски съборъ въ края на м. септември т. г. въ София. Тогава тамъ делегатите на лозарските дружества ще се разбератъ и основатъ лозарския съюзъ. Слѣдъ основаването на съюза и прѣдаване списанието му нему, Д-вото на Българските лозари ще прѣстане да съществува. Значи взема инициативата за организиране събора, пропагандиране на идеята за сдружаване на лозаря и образуване на лозарски съюзъ.

Дѣлъ се налага на всъки лозар да стане членъ на дружеството, да дѣйствува за образуване на мѣстно лозарско д-во въ селото или града си, да се запише самъ и запише всички грамотни лозари за списание „Лозарски Прѣгледъ“ за да бѫде инициативата подкрепена материално и морално, борбата силна и да се реализира идеята за лозарския

съюзъ. Тамъ въ събора всъки ще си изложи мнѣнието за цѣлите, които трѣбва да си постави съюза, ще посочи срѣдствата за постиганието имъ, за да носи благо общо на Българското лозарство.

Стига поединично оплакване, стига това равнодушие и търпѣние спрѣмо посѣгалството на нашия поминъкъ, да се не бавимъ повече, идеята е благородна, цѣльта опрѣдѣлена и ползата несъмѣна. Български лозарски съюзъ ще бѫде единствения нашъ мъщенье стражъ и пжтеводителъ. Ний чрѣзъ него ще можемъ да се боримъ на реална почва. Нѣма да искаеме невѣзможното и да поставяме своитѣ интереси надъ всички въ държавата, а ще искаеме справедливото, вѣзможното и успѣха на българското лозарство, поминъкъ на маса граждани и селяни.

Чрѣзъ Съюза лозаря ще изказва своитѣ болки и нужди, ще иска и налага справедливото имъ удовлетворение, нѣма да допуска посѣгалство откѣдѣто и да иде то, ще създаде условия добри за работа на специалиста, отъ когото ще тѣрси положителна поука. Съюза ще се яви единъ съвѣтникъ и контролъръ на законодателната и изпълнителната власт при създаване на закони и приложението имъ.

Трѣбва да се изостави това прѣнебрѣжение отъ властиата при създаване на закони и данъци за лозаритѣ да не биватъ прѣдварително изслушвани и взематъ подъ внимание податнитѣ имъ сили. Прѣзъ войната други производства спечелиха много повече, но понеже тѣ сж организирани било въ сдружения, било като акционерни дружества и банки успѣваха да отхвѣрлятъ всѣкакъвъ товаръ, който държавата не само мислѣше, ами трѣбваше да имъ наложи. Отъ успѣха на лозарството ще има полза не само лозаря, казната, а и самитѣ консоматори, защото ще пиятъ добри и натурални вина.

Прочее, лозари, нека подновимъ и засилимъ борбата, дайте материалната и моралната си подкрѣпа на инициативата и идеята. Ний апелираме къмъ васъ да се сдружите чистъ по-скоро, гответе се до като е рано, за да не бѫдемъ изненадани съ нови стѣснителни закони и тежки данъци, което ще ви направи живота невѣзможенъ и борбата безпрѣдметна и безсилна.

Така, организирани въ всѣко село или градъ и общо въ лозарски съюзъ, ще поведемъ борба въоружени съ материалната подкрѣпа на всички български лозари противъ всичко спѣващо нашия поминъкъ и бѫдете увѣрени, че винаги ще побѣждаваме, защото ще сме силни и прави.

## Р е з о л ю ц и я.

Дружеството на българските лозари, свикано на годишно събрание въ София днесъ на 31 май 1919 г., посъдъдователно на своята целъ да работи за повдигането и закръпването на лозарството въ страната, като има предъ видъ:

че за подобренето на българското лозарство, което е единъ важенъ отрасъл на народното стопанство е направено много малко, а има всички условия да се направи много по-вече, стига да се прояви по-голѣмъ интересъ отъ държавата и отъ самитъ лозари, при което ползата ще бѫде несравнена, както за самата държава, а така сѫщо и за българския лозарь,

рѣши;

I. По въпроса за свободното засаждане на директните сортове — възприема и подкрепя напълно рѣшението на специалистите лозари, свикани на конференция отъ Министерството на Земедѣлието на 26, 27, 28 и 29 априлъ т. г., а именно:

Протоколъ.

Свиканата при Министерството на Земедѣлието и Държавните имоти конференция отъ специалисти — лозари и агрономи, за да се произнесе: трѣбва ли да се позволи свободното садене на директните сортове лози у насъ, въ засѣданията си на 26, 27, 28 и 29 априлъ 1919 година, слѣдъ като изслуша изложенитѣ отъ г-нъ Иванчевъ свѣдения за добититѣ резултати отъ опититѣ, правени повече отъ 15 години съ около 400 сорта стари и нови хибриди-директни сортове лози отъ колекцията на спитната лозарска станция въ Монпелие, ржководени отъ професоръ Равазъ и неговия помощникъ Вержъ, и заключенията на оцѣнителната комисия при ежегодните конкурси изложби на вина отъ директни сортове въ гр. Тулуза за годините 1912, 1913 и 1914, както и докладитѣ на управителите на държавните лозови разсадници за добититѣ у насъ резултати отъ внесенитѣ до сега въ страната директни сортове лози, намѣри:

а) че, въпрѣки грамадните усилия на хибридьорите въ Европа, и до днесъ не сѫ получени хибриди, които да могатъ сполучливо да замѣнятъ европейската лоза било по отношение качеството на продукта, било по отношение противоустойчивостта на филоксерата и гъбните болести;

б) че разпространяването и въвеждането на директните сортове лози въ България ще спрѣне правилния ходъ на възобновяването на лозята, слѣдванъ въ напрѣдналите лозарски страни и възприетъ напълно у насъ и че вината отъ ка-

занитѣ сортове, поради силния си цвѣтъ и голѣмата гжстота, ще дадатъ възможностъ на разнитѣ спекуланти да приготвяватъ неестествени вина и обезцѣнятъ продукта на тъй цѣннитѣ български сортове;

б) че голѣмия шумъ, вдигнатъ около тия директни сортове, не иде отъ истински доброжелатели за повдигане на нашето лозарство, а — отъ спекуланти, които за себе си правятъ лозя съ облагородени лози, а за спекула държатъ лозя съ директни сортове, пржките отъ които, смѣсени съ всевъзможни сортове, включая рѣзници отъ диви американски, даже и нашенски лози, продаватъ на неимовѣрно високи цѣни на новоначинающитѣ лозари прѣдимно отъ Южна и Юго-западна България. Такъвъ е факта съ К. Ковачевъ отъ Видинъ, най-ревностния разпространителъ на директнитѣ сортове, който заяви прѣдъ конференцията, че има 27 декари лозя, отъ които 20 декара съ присадени лози и 7 декара съ сорта Отело и че прѣдставената проба вино е добита отъ сѫщия сортъ. Конференцията констатира, че това вино може да биде отъ всѣкакъвъ другъ сортъ, но не и отъ Отело. На това възражение той отговори, че самъ не знае отъ какъвъ сортъ е лозето му и че нѣмалъ намѣрение да прави повече свои лозя отъ директни сортове, а само да продава пржки отъ тѣхъ, като сѫщото врѣме не прѣстава да увеличава лозята си съ присадени лози.

г) че голѣмото тѣрсене на пржките отъ директнитѣ сортове се дължи главно на голѣмия стремежъ за засаждане на лозя, подтикнатъ отъ неимовѣрно високата цѣна на виното, отъ една страна и недостига на лозовия материалъ, отъ друга;

д) че недоимъка на материала се яви вслѣдствие неноормалното врѣме, което е единъ прѣходенъ периодъ и конференцията се надѣва, че производството на материала може да се засили наскоро до степень, която да задоволи напълно нуждитѣ на лозаритѣ.

Прѣдъ видъ на горѣзложеното, конференцията изказа мнѣніе:

1. Разпространението и въвеждането у насъ на директнитѣ сортове да не се позволява, като се взематъ мѣри за прилагане на закона за лозарството и овошарството.

2. Да се засили производството на облагороденъ и дивъ материалъ:

- а) чрѣзъ отпускане достатъчно срѣдства за издръжката на държавнитѣ разсадници;

- б) чрѣзъ насырдчение частнитѣ лозари, като се увеличи премията на маточниците, дадена въ началото на посаждането имъ и се премира облагородения лозовъ материалъ.

3. Да се засили пропагандата противъ директните сортове чръзъ изложби, курсове, сказки, бесѣди, плакади и пр.

4. Да се назначи комисия отъ специалисти, чиновници, лозари, която да анкетира засаденитѣ съ директни сортове лозя въ Видинско и резултата да изнесе въ единъ конгресъ, устроенъ прѣзъ м. септември н. г.

5. Всички посадени до тая година лозя съ директни сортове да се обложатъ съ тежки данъци.

#### Членове на конференцията:

Глав. Инспек. по лозарството и др. отрасли: *П. Чепитевъ*.  
Помощникъ на Началника на отд. земедѣлие: *Д. Бѣчваровъ*.

Дирек. на лозар. опитна станция въ Плѣвень: *К. Тополски*.

Управ. на Врачан. дѣржав. лозовъ разсадникъ: *Д. Фотевъ*.

Управ. на Ломския дѣр. лозовъ разсадникъ: *Цв. Геневъ*.

Управ. па Ямболския дѣр. лозовъ разсадникъ: *Ст. Славовъ*.

Управ. на Кюстендилския дѣр. лозовъ разсад.: *Ст. Стаменовъ*.  
Дирек. на нисшето земл. училище въ Кнежа: *Янко Бостанжиевъ*.

Дирек. на нисшето земл. у-ще въ Шуменъ: *Д. Нешевъ*.

Дирек. на нисшето земл. у-ще въ Кюстендилъ: *П. Бубовъ*.

Дирек. на подвиж. земл. катедра въ Пловдивъ: *Бѣрзаковъ*.

Дирек. на подвиж. земл. катедра въ Варна: *Арнаудовъ*.

Дирек. на подвиж. земл. катедра въ Враца: *Монковъ*.

Агронома-специалистъ при Пловдивската катедра: *Кантаржиевъ*.  
Софийската катедра: *М. Иванчевъ*.

Дѣржавенъ агрономъ въ гр. Ломъ: *Ив. Атанасовъ*.

Дѣржавенъ агрономъ въ гр. Берковица: *А. Кузмовъ*.

Инспекторъ при Кооперативната Банка: *Д. Г. Овчаровъ*.

Агрономъ-специалистъ при Св. Синодъ: *С. Пешевъ*.

Специалистъ-лозарь на частна практика: *П. Сираковъ*.

Специалистъ-лозарь на частна практика: *Гани Диневъ*.

II. По въпроса за вносъ на чуждестранни вина — Дружеството констатира, че въпрѣки изричното запрѣщение съ законъ на вноса за тая година, по контрабанденъ начинъ се внасятъ вина, ракии и други спиртни питиета прѣзъ Деде-Агачъ и други пристанища. За прѣкратяване на тая контрабанда, молимъ да се взематъ най-ефикасни мѣрки.

Ако по независящи отъ Бѣлгарското Правителство причини се наложи вносъ, то молимъ да се допуснатъ само натурални вина и по възможность да се облагатъ съ по-високи мита. Дружеството схващайки, че за да бѫде Правителството правдиво и силно да допуска вноса отъ странство само на натурални вина, трѣбва прѣди вс. ко да забрани съ специаленъ законъ, съдѣржащъ строги наказания за нарушителите, производството и продажбата на изкуствени и фалшифицирани вина въ Бѣлгария.

III. Дружеството схваща особенното лошо финансово положение на страната и необходимостта да се прѣбегне към нови данъци — акцизъ на виното и др., които засѣгнаха чувствително българския лозарь, но констатира, че това облага не е станало равномѣрно, какъвто е случая съ *голѣмъ акциз на виното и малъкъ на бирата* и намира, че за въ бѫдеще лозаря не ще може да понася фаворизираната конкуренция отъ бирата и въобще такъвъ голѣмъ облогъ. Поради което моли, ако не може да се прѣмахне за въ бѫдеще напълно акциза, то да се намали до минимумъ.

IV. Дружеството намира, че е необходимо да се изостави досегашната практика при съставянето на закони и рѣшени, засѣгащи лозарството, безъ да е чуло мнѣнието на лозари и моли за въ бѫдеще при такива случаи да се изискатъ и взематъ подъ внимание тѣхните мнѣния чрѣзъ организацията имъ.

V. Дружеството намира, че условията на Българската Централна Кооперативна Банка по застраховката на лозята отъ градушка сѫ тежки и разтегливи и моли тѣ да бѫдатъ подбрани и да се допусне прѣставител на пострадалите лозари съ рѣшающъ гласъ при оцѣнка на загубите.

VI. Дружеството намира, че е необходимо да се свикватъ ежегодно лозарски събори, кждѣто да се четатъ реферати отъ специалисти и практици лозари, да се устройватъ изложби на лозарски продукти, материали и прибори, да се прѣприематъ екскурзии изъ лозарски центрове въ България и странство, подкрѣпвани за тая цѣль отъ държавата.

Дружеството рѣши да свика прѣзъ м. септември н. г. лозарски съборъ въ София за допитване по редъ въпроси засегащи лозарството и учрѣдяване на бѫдещия Български Лозарски Съюзъ, почиващъ на чисто икономическа почва и моли министерството на Земедѣлието да уреди за тогава изложба въ София съ премии отъ държавата на лози, грозде на нашенски и директни сортове, вина и ракии, лозарски и винарски материали и прибори.

Събранието натоварва лозаритѣ: Г. г. А. Серафимовъ, Георги Червенковъ, Дончо Попкрѣстевъ, Хр. Тишковъ и Д. Лумбаровъ да поднесатъ настоящата резолюция на г. г. Министра Прѣседателя, Земедѣлете и Финансии и дадатъ нужните пояснения.

Прѣседателъ: А. Серафимовъ.

Касиеръ-дѣловодителъ: М. Савевъ.

Н. Недѣлчевъ.

## Пероноспората и борбата противъ нея.

Мина врѣмето на прѣдразсѫдатѣ, когато всѣки си обѣсняващи явленията на природата по своему и оставаще невѣрующъ по много въпроси, вече напълно обяснени отъ науката. И сега, обаче, се намиратъ такива, които по старому си тѣлкуватъ заразяването на лозята отъ пероноспората. Когато, прѣзъ нѣкой горещъ лѣтенъ день, мине облакъ и про-  
капатъ тукъ тамъ едри капки, чуватъ се слѣднитѣ думи: „мана вали“. Отъ кждѣ иде тази мана — дали отъ облаците? При едно такова първобитно обяснение на заразяването, естествено е, че борбата противъ пероноспората не може да биде водена разумно. Разумната борба прѣдполага пълно познаване причинитѣ и условията, при които се развива маната. Макаръ че малцина сж тѣзи, които още не познаватъ истинската причина на маната, но ние пакъ ще дадемъ на кратко описание на тази болестъ и развитието ѝ, за да може всѣки лозарь самъ да прилага срѣдствата за борба противъ нея, а не да нарамва прѣскачката ѩомъ види, че другитѣ прѣскатъ.

*Що е маната?* Маната или пероноспората е болестъ по лозата, прѣнесена отъ Америка. Тя се причинява отъ съвсѣмъ дребна гжичка, която съ простооко не може да се забѣлѣжи. Тя е паразитъ само на лозата и я напада прѣзъ цѣлия топълъ сезонъ.

*Какъ става заразяването?* Първото заразяване отъ пероноспората става къмъ края на Май или началото на Юният мѣсецъ, споредъ това дали е по-топла или по студена годината. Заразата се крие въ изгнилитетъ листа отъ прѣдната година, които се намиратъ на повърхността на земята. Тѣзи листа, много отъ които сж били заразени отъ мана, криятъ въ себе си яйцата на тази болестъ. Напролѣтъ, ѩомъ условията станатъ благоприятни, а условията сж — влага и топлина, яйцата започватъ да кълнятъ и отъ тѣхъ излизатъ съвсѣмъ дребни спори, наречени *зооспори*, които ѩомъ попаднатъ на листа, при благоприятни условия го заразяватъ. Отъ заразяването на листа до появяването на признакитѣ, които да могатъ съ простооко да се забѣлѣзватъ, минаватъ нѣколко дена. Листътъ изглежда здравъ, а въ сѫщностъ болестъта работи въ неговата вѫтрѣшность. Тѣзи нѣколко дена на скрито развитие се наричатъ „инкубационенъ периодъ“, който за първото заразяване трае около десетина дена, по-вече или по-малко, споредъ температурата на въздуха.

Когато инкубационниятъ периодъ мине, заразеното място започва да личи; явява се едно малко желтеникаво петно,

което има видъ на маслено петно. Петното постепенно расте и достига 2—3 см. диаметъръ. Ако връбмето е влажно, забълтъзваме на долната страна на листа по заразеното място бѣлъ мъхъ, който не е нищо друго освѣнъ размножителните органи на маната, наречени „конидии“. По всѣко петно се наброяватъ съ хиляди такива конидии, които отъ вѣтъра се разпръскватъ и разсѣяватъ болестта наоколо. Второто и послѣдующите заразявания ставатъ съ чрѣзъ сѫщите тѣзи конидии. Листата се заразяватъ само отъ долната страна. Причината за това се обяснява съ факта, че листътъ отгорѣ е покритъ съ ципа, която никѫдѣ нѣма пори, когато отдолу ципата е пробита на много място — тѣзи дупчици сѫ дихателните устица на листа. Да прѣдположимъ, че една конидия падне на долната страна на листа. За да стане заразяването, трѣбва непрѣменно тази конидия да попадне въ капка вода и връбмето да е топло. Тѣзи условия прѣзъ лѣтото често се осъществяватъ. Дѣждовните капки попадатъ на долната страна на листа. Тамъ кѫде има конидия, слѣдъ нѣколко часа прѣстояване въ капката вода конидията се разтваря, отъ нея излизатъ множество зооспори, които се движатъ изъ водата, нѣкои отъ тѣхъ попадатъ въ дихателните устица на листа и заразяването тогава е свѣршенъ фактъ. Зародишътъ пуша нишки между тѣканите на листа, слѣдъ нѣколко дена (4—5 дена прѣзъ топлото врѣме), появява се петното и новите съмени, чрѣзъ които болестта наново се разнася. И ако дѣждоветъ продължава, заразяванията могатъ да бѫдатъ многобройни.

*Кои части на лозата се нападатъ отъ манѣ?* Отъ маната се нападатъ всички органи на лозата, които иматъ дихателни устица — а такива сѫ всички зелени части: листа, лѣторости и грозде. Гроздето може да бѫде нападнато прѣзъ всѣко врѣме — отъ рѣсата до като почне да се прошарва.

Переноспората е най-опасна, когато се появи по гроздоветъ и то когато тѣ не сѫ още прѣцъвтели или тѣкмо въ цвѣтението и завързването. Тогава тя изсушава цѣлия гроздъ. По късно, когато гроздето стане на ягорида, тогава всѣко зѣрно се заразява поотдѣлно.

*Срѣдства за борба.* Всѣкиму днесъ е извѣстно, че най-сигурното срѣдство за борба противъ переноспората е синия камъкъ, въ видъ на борделезовъ разтворъ. Синиятъ камъкъ дѣйства съ място, която съдѣржа въ състава си. Мѣсто дѣйствително е най-силната отрова за споритъ на маната. Достатъчно е само слѣда отъ този мегалъ за да убие кълненемостта на конидийтъ. Ето защо, ако лозарътъ иска напълно и сигурно да запази лозето си, той трѣбва да употребява само синъ камъкъ, пригответъ като борделезовъ разтворъ. Макаръ че приготовлението на борделезовия разтворъ

е всеизвестно, мнозина го приготвляватъ небрѣжно или неумѣло, вслѣдствие на което не постигатъ добри резултати. Ето защо считаме за нуждно да дадемъ тукъ начинътъ на приготвленietо му.

Нѣколко часа прѣди да започне прѣскането, лозарътъ прѣтегля нуждното количество синь камъкъ споредъ голѣмата на сѫдоветъ си, въ които ще приготвлява борделезовия разтворъ. За първото прѣскане той взема  $1\frac{1}{2}$  кгр. синь камъкъ, а за послѣдующитъ по 2 кгр. за всѣки 100 литра вода.

Синиятъ камъкъ се поставя въ една торбичка отъ зебло, привързва се торбичката въ нѣкая тояга, която се поставя надъ бурето така, че торбичката да виси, като само половината ѝ е втопена въ водата, за да стане по бѣрзо разтапянето. Торбичката се разклаща сегисъ-тогисъ сѫщо за да се ускори разтапянето. Отдѣлно, въ нѣкой сѫдъ, тенекия или кофа, лозарътъ угася варь. Количество, което е потрѣбно за приготвленietо на разтвора, точно не може да се опреѣди, но ще се прѣсмѣта приблизително 1 кгр. негасена варь за 2 кгр. синь камъкъ, което отговаря на 100 литра борделезовъ разтворъ. За да стане добре угасването, не трѣбва да се налива много вода. Слѣдъ като варта се угаси добре, тя се разрѣдява съ малко вода, така че да се получи гѣсто варево млѣко.

Когато разтворътъ отъ синь камъкъ и варевото млѣко сѫ готови, пристѫпя се къмъ самото приготвление на борделезовия разтворъ.

За тази работа сѫ потрѣбни двама работника. Единиятъ отъ тѣхъ да бѣрка синия камъкъ, а другиятъ да сипва варевото млѣко. Варевото млѣко се сипва по малко на нѣколко пѫти, като се прѣкарва прѣзъ металическо сито или прѣвъ нѣкое парче зебло, за да не минаватъ нечистотии, като камъчета и пр. Въ това врѣме вториятъ работникъ бѣрка енергично и постоянно синкамъчния разтворъ, като слѣди за промѣната на цвѣта му.

Когато наближи момента разтворътъ да бѫде готовъ, цвѣтътъ отъ бѣлѣзникаво-синь се промѣня на ясно-небесно синь. Този моментъ е много важенъ и всичкото внимание на лозаря трѣбва да бѫде насочено да схване именно този моментъ. Ако въ разтворътъ не е прибавено достатъчно варь, той остава киселъ и може да причини изгаряния по лозовите части. Ако варта е сипана по-вече отъ колкото трѣбва, разтворътъ добива бѣлѣзникавъ цвѣтъ, става по-гѣстъ и не дава толкова добри резултати. Напрѣсканото съ такъвъ разтворъ лозе отдалечъ изглежда като варосано, когато съ добре приготвения разтворъ лозето трѣбва да се синѣе. Ето защо, за да бѫде сигуренъ лозаря при приготвленietо на борделезовия разтворъ, той трѣбва да слѣди прибавянето на варта

съ помощта на особени хартишки, било лакмусова, бил фенолфталеинова, които се намиратъ по дрогериите. Употребява се червената лакмусова книжка, която сега съ тогисъ е втапя въ разтвора слѣдъ прибавянето на варъта. Когато разтвора е готовъ, червената лакмусова книжка се боядиса синьо. Това показва, че прибавената варъ е достатъчна и че разтворътъ е готовъ за прѣскане. По същия начинъ си служимъ и съ фенолфталеиновата книжка, само че тя отъ бѣла се боядисва на червено, щомъ разтворътъ е съ достатъчно варъ. При всѣко вземане на разтворъ за пълнене на прѣкачкитѣ, разтворътъ трѣбва да се разбръква добре. Разтворътъ, при наливането въ прѣкачкитѣ, трѣбва да се прѣцѣждѣ, за което си има сита и на самитѣ прѣкачки. Въ противенъ случай скоро се задръстватъ прѣкачкитѣ.

#### *Какъ трѣбва да се прѣска?*

Самото прѣскане се извѣршва така, щото течността да излиза съ голѣма сила отъ разпрѣсквача, за да се разбива на ситенъ облакъ. Това се постига като се помпи здраво и като се държатъ въ изправност цицкитѣ на разпрѣсквачите. Прѣкачътъ не трѣбва да бѫде много близо до лозата, която ще прѣска, а малко на страна, така че частитѣ на лозата да се покриятъ съ ситни капчици близко една до друга, а не да се обливатъ и да потича разтворъ отъ тѣхъ. За да се напрѣска вѫтрѣшността на лозитѣ, разпѣсквача трѣбва да се вмѣква за нѣколко момента въ самата главина. Всички чепки трѣбва обезателно да бѫдатъ напрѣскани. Прѣскането е не-пълно, ако се оставятъ гроздове ненапрѣскани. Листитѣ, както видѣхме, се заразяватъ отъ долната страна и би трѣбвало да се стремимъ да ги напрѣскаме отдолу. Това обаче е трудно на практика, а доказано е, че добрѣ напрѣсканиятѣ листа, макаръ и отгорѣ, сѫ достатъчно гарантирани отъ маната.

#### *Кога трѣбва да прѣскаме и колко пѣти?*

Пероноспората не се цѣри, а се прѣдвърдва. Отъ това слѣдва, че лозата трѣбва да бѫде покрита съ борделезовъ разтворъ за всѣки случай. Първото прѣскане трѣбва да се извѣрши тогава, когато условията — влага и топлина, а особно послѣдната, станатъ благоприятни за развитието на маната. За нашите условия това врѣме приблизително е 20-25 май. Второто прѣскане ще послѣдва тѣкмо прѣди цѣвтенето, когато лозата расте най-буйно. Третото ще съвпадне съ завързването. При това прѣскане гроздоветѣ ще се напрѣскатъ най-грижливо. Послѣдующитѣ прѣскания ще слѣдватъ прѣзъ 20 дена. Въ нормална година 4 прѣскания сѫ достатъчни. Ако годината е влажна, числото на прѣсканията може да се увеличи до 7 и повече. Въ продължителнѣ дъждовни врѣмена не трѣбва да се чака хубаво врѣме. Прѣскането трѣбва да се извѣрши въ кѣсното безъ дъждъ врѣме, даже и при слабъ

дъждъ. Само така може реколтата да бѫде спасена въ лошите години. Слѣдъ градушка лозето веднага трѣбва сѫщо да се напрѣска.

Настоящата година се показва дъждовна и има изгледи переноспората да се развие въ голѣмъ размѣръ. Ето защо, налага се на лозаря, като познава развитието и срѣдствата за борба противъ нея, да вложи всичките си старания за да прѣпази лозето си отъ този паразитъ.

## Оидума и борбата противъ него.

По горѣзаглавения въпросъ, прѣзъ миналите години, сѫ изказвани разни мнѣния. Въпрѣки туй и понеже разните мнѣния, по дадени сюжети сѫ отъ голѣма полза за крайното разяснение на въпросите отъ една страна, а отъ друга — понеже личната работа и наблюдения сѫ най-сигурната основа за разглеждане на даденъ въпросъ, — прѣдъ видъ на всичко туй и въ отговоръ на редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ по долу даваме скромното си мнѣние досѣжно Оидума и собственно борбата съ него.

Прѣди всичко дѣлжа да подчертая, какво по моето разбирание, и за сега поне, въ Бѣлгария Оидума е най-грозната гроздова болесть, защото е мѣжно прѣдовратима и лѣкуема; туй поне за Варненско мога да твърдя. Не по-малко лошо е, гдѣто тази болѣсть напада и опустошава прѣдимно гроздето — отъ образуването до зазрѣванието му е най-опасния периодъ

Понеже, както казахъ по горѣ, тази болѣсть, извѣстна въ тукашния край подъ името „Кюллеме“, отъ 1910 год. — отъ като сѣмъ тукъ, и до миналата, а особено отъ 1914 — 1918 год., направи гроздни и невѣроятни опустошения, защото тукъ се явява и дѣйствува въ стихийна форма, — вслѣдствие на туй прѣзъ 1916 и 1917 год. прибѣгнахъ за борба съ нея посрѣдствомъ перманганатовъ разтворъ още повече, че прѣзъ послѣдните години перманганата бѣ доста употребенъ, противъ сѫщата болѣсть, въ Франция; и то затуй, защото, както въ Франция мнозина и на много мѣста бѣха въ недоумѣніе прѣдъ недостатъчното дѣйствие на сѣрата, тѣй и съ менъ се случи. За да се разбере по явно току що казаното, ще посоча, въ нѣколко думи, борбата ми чрѣзъ сѣрата и съ перманганата.

1. Сѣрата, като срѣдство противъ Оидума, е била употребена отдавна — малко слѣдъ откриването на болѣствата; и до прѣди нѣколко години тя се смяташе за единственото цѣрително, но не радикално срѣдство. Въ сѫщностъ трѣбва

да се признае, че сърата е дѣйствува и дѣйствува *удовлетворително* противъ въпросната грозна болестъ въ години и мѣста, гдѣто и когато се явява въ слабъ размѣръ; напротивъ за години и мѣста, като въ тукашния край, гдѣто се явява въ *пожарна* форма, дѣйствието ѝ е, макаръ твърдѣ цѣнно, недостатъчно. За потвърждение на послѣдното, ще приведа слѣднитѣ два примѣра на прѣскане въ Евксиноградскитѣ лозя:

Прѣзъ 1915 год.

I прѣскане отъ 25 до 27	май	I прѣскане отъ 20—24	VI н. с.
II " 10 "	16 юни	II " 28 VI—1 VII "	"
III " 19 "	22 "	III " 2 до 5 юли	"
IV " 27 "	30 "	IV " 8 " 11 "	"
V " 7 "	10 юли	V " 13 " 15 "	"
VI " 13 "	16 "	VI " 18 " 20 "	"
		VII " 23 " 27 "	"

Прѣзъ 1918 год.

Въпрѣки горнитѣ прѣскания, които, особено онуй прѣзъ миналата година, сж слѣдовали съ твърдѣ малъкъ промежутъкъ и въпрѣки, че сж почвани много рано — веднага при започването на цвѣтенето и сж продължавали до зазрѣването на гроздето; въпрѣки че прѣскахме съ добри съропрѣскачки, които разпрѣсватъ сърата въ видъ на най-ситна роса или мъгла; въпрѣки че прѣскахме съ най-ситна и най-доброкачествена съра, — въпрѣки всичко туй, дѣлжа да заява, че при тукашнитѣ условия поне и при грозното развитие на болестта, послѣдната неможахме да побѣдимъ; напротивъ и при дѣтѣ прѣмѣрни години имахме 15 — 20 % загуба. Като констатирамъ туй, дѣлжа сжщо да отбѣлѣжа и другото — които лозя не бѣха прѣскани или прѣскани 1 — 2 — 3 пжти, загубата достигаше 70 — 75 %, а даже и повече; разбира се, при послѣднитѣ случаи, нуждно е да се спомене какво че има хора, които сж прѣскали съ едра съра, която не е подходяща, други сж прѣскали несвоеврѣменно или недостатъчно и пр.\*\*)

2. Прѣди да говоря за самото прѣскане съ разтворъ отъ калиенъ перманганатъ, намирамъ за неизлишно да спомена слѣдното обстоятелство: понеже знаехъ, че прѣскането съ перманганатовъ разтворъ прѣставлява чувствителни мжчинотии и неудобства, като: бѣрзо и енергично разрушаване гуменинитѣ части на прѣскачкитѣ — перманганата дѣйствува разрушително по-вече или по-малко върху всѣка органическа материя, слѣдователно бѣрзо и чувствително разранява рж-

\*\*) Бордолезовъ разтворъ съ съренъ прахъ (в. кн. 6 и 7, III г. на „Л. Прѣгледъ“) не е даль и не може да даде нито удовлетворителенъ успѣхъ; а че това е тѣй служи и факта какво подобни и други разтвори съ полисулфида и пр., които другадѣ по-рано сж били прѣпоръжчани, впослѣдствиен сж били изоставени и се изоставятъ.

цѣтѣ на работниците и др., — прѣдѣ видѣ на всичко туй още прѣзъ 1914 година бѣхъ рѣшилъ и своеуврѣменно наредихъ да ни пристигнатъ специално приготвените, разбира се отъ странство, перманганатови прахове, съ които прѣскането би било много по-лесно и удобно — подобно на онай съ сѣрата; и дѣйствително праховете ни бѣха пристигнали на врѣме, но единъ злощастенъ пожаръ, явилъ се въ парахода прѣди разтоварването имъ въ варненското пристанище, ги поврѣди и попрѣчи да лѣкуваме съ тѣхъ, за което и до днесъ съжелявамъ, още повече, че макаръ още тогава да бѣхъ направилъ постѣжки за втора пратка, ми бѣ отговорено за че било невъзможно да я изпълнятъ за сезона; а то бѣ вѣрно. А слѣдната 1915 год. и до днесъ, поради развилилъ се събития, теже нищо не бѣ възможно да се направи.\*.) Дано поне идущата година имаме щастието.

Слѣдѣ горната уговорка, прѣминавамъ на вѣпроса. Разтвора отъ перманганатъ се приготвя по слѣдния начинъ: нужното количество перманганатъ — 125 грама на 100 литри вода, се разтваря по единъ или другъ начинъ; ние го туряме — перманганата, въ зебловъ или другъ парцалъ и го потапяме въ кацата съ водата; отъ друга страна приготвяме, въ другъ сѫдъ, вариево млѣко — подобно на онай при бордолезовия разтворъ, и, слѣдѣ разтапянето на перманганата, наливаме разтвора отъ варъта при постоянно бѣркане; приблизителното количество негасена варъ, за 100 литра вода, е 2—3 килограма; варъта се туря главно за увеличаване прилѣпчивостта на общия разтворъ по гроздето. Прѣскането съ перманганатовия разтворъ се вѣрши съ сѫщитетъ прѣскачки, съ които се прѣска противъ пероноспората; прѣскането се вѣрши тѣй, че гроздето трѣбва, безъ друго, да се облива, а туй може да се постигне като прѣскалото се поставя върху и около самия гроздъ. Ето защо прѣскането може да се вѣрши прѣзъ всѣко врѣме — ясно, облачно, тихо или вѣтровито. Дѣйствието на перманганата върху спорите (сѣменцата) и лищелитѣ (разклоненията) на оидиума е сигурно силно разрушително, но краткотрайно; не единъ пътъ съмъ наблюдаваъ гроздове, буквально покрити съ оидиумъ, а 1—3 часа слѣдѣ попрѣскването имъ, ставатъ бистри като че нищо не е имало по тѣхъ. Ако заедно съ сигурното и поразително дѣйствие на перманганата би имало и поне чувствителна продължителност на туй дѣйствие, то той би билъ идеално срѣдство противъ тази грозна болестъ.

Въ заключение, моето скромно мнѣніе е: понеже сѣрата е съ по-слабо, но по-продължително дѣйствие, а перман-

\*.) Прѣзъ 1918 година не можехъ да продължа прѣскането съ перманганатовъ разтворъ, защото перманганатъ не се намираше, а и гуми за прѣскачки ни липсваша,

364Ч5

ОБРАЗНОВО НАР. Ч.-ЩЕ  
Г. ДИМИТРОВ - Плевен  
БИБЛИОТЕКА

ната съ много по-буйно и рѣшително, но краткотрайно, на-  
мирамъ, че споредъ случайнѣ, може да се употребява едното  
или другото срѣдство, а при случаи и мѣста, гдѣто и когато  
болестъта би се явила въ голѣмъ размѣръ, може и двѣтѣ да  
се употребяватъ, въ послѣднитѣ случаи едното и другото  
биха се допълвали. Освѣнъ туй, за да се разчита напълно на  
перманганата, прѣскането съ него трѣбва да се повтаря всѣки  
6—8 дни, особено когато има условия за развитието на бо-  
лестъта. Най-послѣ да не се забравя, че *само прѣсния* пер-  
менганатовъ разтворъ дѣйствува напълно убийствено; подъ  
думата *прѣсния* да се разбира най-много 2—3 часа слѣдъ  
пригответянето.

Редакцията обрѣща внимание на лозаритѣ да взематъ  
мѣрки тази година добрѣ и на врѣме да прѣскатъ лозята си  
противъ перноспората съ борделезовъ разтворъ а тамъ, кждѣто  
условията, за развитието на оидиума сѫ благоприятни,  
да ржатъ съ сѣра. Тази година изглежда, поради честитѣ си  
дѣждове, благоприятна за развитието на горнитѣ болести.  
Нека всички да прѣскатъ само съ *синь камъкъ*, който, ма-  
каръ на високи цѣни, но поне се намира. Само синиятъ ка-  
мъкъ може да спаси лозето!

Не трѣбва никой да се мами отъ шумнитѣ реклами на  
разни специалисти, като „Кристализиранъ синь камъкъ“, „Кри-  
сталъ Азуринъ“ и пр., които освѣнъ че не могатъ да запа-  
зятъ лозето, но и ще го разсипатъ. Peroцида, който се ре-  
кламира въ търговията, не е още опитанъ и не трѣбва да  
се рискува съ употребението му. Само изпитанитѣ срѣдства,  
синия камъкъ противъ маната и сѣрата (сублимирана) про-  
тивъ оидиума сѫ ефикасни.

СМРД

## Данъкъ върху печалбитѣ на лозаритѣ прѣзъ войната.

При все че отъ лозаря прѣзъ войната се събраха извѣнредни данъци, като увеличенъ акцизъ на працнинитѣ, голѣмъ новъ акцизъ на виното и данъкъ на лозята; съгласно закона за Данъка върху печалбитѣ прѣзъ войната и Правилника за прилаганието му, ще се събере отъ лозаря още единъ данъкъ. Завидиха всички на лозаря, защото едва послѣдната 918 год. получи добра реколта и по-голѣмъ доходъ, обаче никой незнае, че ако си направи добръ смѣтката отъ посаждането на лозето и до сега ще намѣри, че по-слѣдния смѣтанъ голѣмъ доходъ едва ще покрие до тогавашнитѣ му загуби отъ сѫщото лозе. При работене и приемане на закона и правилника съсловия, които сѫ организирани и взеха нужднитѣ мѣрки, при все че не сѫ заплатили никакви извѣнредни данъци прѣди войната, както лозаря, едни бѣха облекчени, а други даже съвѣршенно освободени, напр., продалитѣ недвижими имоти, сгради мѣста и др. прѣзъ войната на баснословни цѣни, които реализираха голѣми печалби, сѫ съвѣршено освободени отъ тоя данъкъ. — Лозаритѣ нали не сѫ сдружени и никой не се е обадилъ и застѣпилъ за нась, макаръ и крайно несправедливо, щемъ не щемъ, че плащаме и тоя данъкъ. Като взехме прѣдъ видъ, че всички сѫ отправили очи къмъ лозаря за данъкъ и му знаятъ прихода, особено за 918 г. по декларираното вино за акцизъ, а никой не си задава въпросъ какъвъ разходъ има лозаря за четиритѣ години, и главно повечето лозари не си водятъ редовни тевтери, а плаща и събира все въ единъ джобъ; мноzина не ще бѫдатъ въ положение да си спомнятъ всички дѣйствителенъ разходъ и ще попаднатъ въ затруднения, което ще се използва въ негова врѣда. Затова редакцията въ желанието си да усължи на лозаря и го избави отъ несправедливо облагане, а сѫщо и властъта, да си изясни дѣйствителното положение на лозаря, слѣдъ като събра свѣдѣния за срѣдния разходъ и приходъ на лозята отъ всички лозарски центрове, изработи и печати настоящата смѣтка, която да послужи за ржководство на всѣки лозаръ при подаване на декларацийтѣ си, а именно:

# Разходи за 1 декаръ американско лозе, когото лозия е продадъ реколтата на грозе.

Наименование на разхода	Количество на наднйците			
	Един. цѣна	Всичко лв.	Един. цѣна	Всичко лв.
	1915	1916	1917	1918
1 Опгрибане съ копане (прашъ) наредъ, двъ надници , , , , 2 6 12 10 20 16 32 20 40				
2 Рѣзида по 2 надници , , , , 2 12 24 15 30 20 50 25 50				
3 Чистене роски корени и издѣлките отъ ливачки по 1 надница , , , , 1 6 6 10 10 15 15 20				
4 Копане (прашъ) прѣзъ лѣтото 4 пжти по 2 надници , , , , 8 7 56 10 80 15 120 20 160				
5 Ремонть на коловетъ или телъта , , , , 1 11/2 6 9 10 15 16 24 20 30				
6 Филизене 1 пжть (филизи добъръ рѣзачъ) , , , , 1 10 10 12 12 16 16 25 25				
7 Кършнене и гензиране 2 пжти по 1 надница , , , , 2 6 12 8 16 10 20 15 30				
8 Лико (рафия) и работници за 3 връзваната , , , , 20 30 40 55 60				
9 Първо прѣкане: синия камъкъ, волата и работници , , , , 20 30 40 55 60				
10 Второ, трето и четвърто прѣкане, а нѣкаждъ се прѣскатъ до 8 пжти и съ сѣра противъ оидиума (пепель) , , , , 75 150 210 270				
11 Пазачъ общински по 1 левъ и частенъ за Августъ и Септември, за нѣкога и прѣзъ зимата срѣдно , , , , 10 10 15 20 20				
12 Берилда: 1 поставъ и по 5 берачи съ храна , , , , 40 60 90 120				
13 Изрѣзване прѣзъ есеня плоднитѣ прѣчки , , , , 3 6 10 15 15				
14 Загибане , , , , 11/2 6 9 8 12 18 20 30				
15 За застраховка на лозето отъ градъ (само който го е застрахованъ и то споредъ това колкото е пластилъ) , , , , 16 20 25 35 35				
16 Просаждане на изгубенитъ главини 50% отъ всичките — 25 лози годишно , , , , 05 12 06 15 1 25 2 50				
17 Амортизация на коловетъ (на всички 5 години трѣбва да се слагатъ нови) или тѣлъта, прѣскачки, ножици, мотики, лопати и др. , , , , 50 60 80 100 100				
<u>Всичко разходи:</u>				
	384	581	825	1110

## Приходъ отъ 1 декаръ лозе.

№ по редъ	Годината	Колко кгр. грозде е получилъ	Колко лв. е продалъ 1 кгр.	Получилъ всичко лева
1	1915	350	0·45	157·50
2	1916	400	0·70	280·—
3	1917	500	1·20	600·—
4	1918	600	3·60	2160·—

## Приходъ и разходъ.

№ по редъ	Годината	Разходъ лева	Приходъ лева	Загуба лева	Печалба лева
1	1915	384	157	227	
2	1916	581	280	301	
3	1917	825	600	225	
4	1918	1110	2160	753	1050
	Всичко				

Значи лозаря е получилъ прѣзъ четирийтѣ военни години отъ 1 декаръ за 915, 916, 917 и 918 год. загуба 753 лева, а печалба само отъ 918 год. 1050 лева. или чиста печалба 297 л. на декаръ, да го приемемъ кржло 300 лв. на декаръ. Съгласно чл. 12 отъ закона и чл. 27 отъ правилника за нормална печалба за 914 г. на тия, които не водятъ редовни книги, каквито сѫ и лозаритѣ, се приема 5000 лв. и съгласно чл. 7 отъ закона и чл. 18 отъ правилника 6000 лв. отъ печалбитѣ свърхъ нормалното 5000, — не се облагатъ съ данъкъ. Или облагатъ се съ данъкъ сбора отъ печалбитѣ годишно надъ 11000 лева. Споредъ нашата смѣтка, слѣдва да се облагатъ съ данъкъ — само лозари които иматъ 40 декари лозя и нагорѣ, защото 40 декара по 300 лв. печалба за четирийтѣ години сѫ 12000 лева, отъ които 11000 необлагаеми, значи осгаватъ само 1000 лева да се облагатъ. При все това прѣпоржчаме на всѣки лозарь който има 20 декари и нагорѣ да подаде декларация, защото не се знае комисийтѣ какъ ще смѣтатъ, та да не бѫдатъ изненадани съ глобяване въ троенъ размѣръ.

### Разходъ за 1 декаръ лозе

Когато лозаря е обработил гроздето на вино и тогава продадът.

#### Наименование на расхода.

No	no Detai	1915	1916	1917	1918
1	Обработка и разходъ по лозето (Таблица I)	384	260	581	825
2	Наемъ или амортизация на бъчвите	5	11·5	10	49·5
3	Издъване, задъване, измиване и др. на бъчвите	2·5	5	5	15
4	Обработка, прѣтчане, и др. на виното	—	—	6	20
5	Акцизъ на виното	—	—	—	—
6	Акцизъ на прашиннитъ 350 отъ гроздето	140	7·5	170	75
7	Изваряване на прашиннитъ	35	45	65	25
	Всичко .	451·5	451·5	685·5	987·5

\* Забѣлѣжка: За улеснение, цифритъ сѫ закрѫглиявани.

## Разходъ, приходъ, загуба и печалба

отъ полученото вино и пращина отъ 1 декаръ лозе.

№	Годината	Получено ли- три вино	Цѣна на 1 ли- търъ лв.	Получено отъ вино лв.	Колко литра ра- кия е полученъ,	Цѣна на 1 л.	Всичко отъ ра- кия	А всичко отъ вино и ракия.	Разходъ	Загуба	Печалба.
1	1915	230	0.80	184	12	4.	48	232	454	222	
2	1916	260	1.5	390	14	4.	56	446	685	239	
3	1917	320	3.—	990	17	5	85	1075	987	—	88
4	1918	420	6.5	2,600	21	20	420	3020	1590	—	1430
Всичко ..											461      1518

Или като извадимъ загубата за четирите години отъ печалбата за сѫщите, ще получимъ чиста облагаема печалба 1057 лева. Значи тия, които иматъ до 10 декара лозе, не се слѣдва да подаватъ декларация, защото 11 декара по 1057 л. печалба 11627 л., отъ които 11000 необлагаеми оставатъ за облагане само 627 лева. Така че тия, които иматъ редовни лозя 11 декари и нагорѣ, трѣбва да подадатъ декларация, щомъ смѣтката имъ е съгласна съ настоящата.

Тия смѣтки не сѫ задължителни за никого, а само ще служатъ като ржководно начало за лозаря за да си направи смѣтката по дѣйствителния си разходъ и приходъ. Лозя бити отъ градъ, иматъ разходъ, а нѣматъ нормаленъ доходъ, лозя засадени прѣдъ 1915 и 916 год. иматъ голѣмъ разходъ, а иматъ приходъ малѣкъ, и пр. Така, че лозаря нека добре вземе прѣдъ видъ всичко и да си направи смѣтката и намѣри трѣбва ли да подаде декларация или не, но да не забравя строгостъта на закона, ако скрие нѣщо, защото ще плаща въ троенъ размѣръ. Сѫщо да се незабравя, че при опрѣдѣляне на данѣка въ комисията ще участвуватъ прѣставители отъ съсловието, а отъ неговата компетентностъ и опитностъ много ще зависи да бѫде защитена и приета смѣтката на лозаря или отхвърлена, обложенъ правилно или неправилно. Изборъ на прѣставителитѣ ще стане на б юлий, сутринта въ всѣко окол. финансово управление, затова лозарите да си подбератъ и избератъ най-подгответия лозаръ.

**Маточници:**

**Разходъ за 1 денаръ маточникъ:**

Наименование на разхода	1918 г.		1916 г.		1917 г.		1915 г.		
	Надници	Един. цѣна	Всичко л.						
1 Оръзване на пръчкитѣ (рѣзниците отъ главините) . . . . .	2	6	12	8	16	12	24	15	30
2 Прѣкарване рѣзниците до работилницата . . . . .		25		30		40		60	
3 Чистене, нарѣзване, сортиране, връзване и други на рѣзниците . . . . .		30		60		60		75	
4 Поправка на колове или телегата конструкция . . . . .		6		8		12		15	
5 Амортизация на коловетъ или тельца . . . . .		40		50		60		100	
6 Доурѣзване и почистване на коловетъ . . . . .		1		6		8		12	
7 Първа, втора и трета коланъ по 1 надница . . . . .		4·5		27		36		54	
8 Филизене и връзване 4 пъти по 3 надница . . . . .	12	5	60	6	72	8	96	10	120
9 Лико (рафия) за връзване по 4 кгр. на декаръ . . . . .	2	8	5	20	10	40	15	60	
10 Разходъ за комисията по премиране на маточника отъ държавата . . . . .		3	5		11		11		
Всичко . . . . .	217		300		409		558		

Приходъ, разходъ, печалба и загуба отъ 1 д. маточникъ.

№	Години	Получено рѣзници 30 с, м, дѣлги		Цѣната на 1000 рѣз- ника		Получено всичко лв.		Разходъ.	Приходъ	Загуба лв.	Чиста печалба
		I кл.	II кл.	I	II						
1	1915	3000	2000	20	5	170	25	217	95	122	—
2	1916	3000	2000	30	10	110	25	300	135	175	—
3	1917	3000	1000	50	10	160	25	409	185	224	—
4	1918	2000	1000	150	50	350	25	558	375	183	—
Всичко загуба . . .											504

Печалба отъ маточниците нѣма прѣзъ войната, а загуба 504 лв. на декаръ, която загуба трѣбва да се спадне отъ чистия доходъ на лозята, който има такива или други облагаеми доходи.

На бититѣ отъ градъ маточници и на много материала отъ 1915 и 1916 година е хвърленъ, защото нѣмаше купувачи, на такива загубата ще е по-голѣма. А сѫщо има маточници съ по-голѣмъ доходъ, но работени по-добрѣ и съ по-голѣмъ разходъ.

Всѣки лозаръ и др. слѣдъ като си смѣтнатъ дѣйствителните разходи и приходи и има доходъ за четирийтѣ години надъ 11000 лв. било отъ лозе, маточници, вкоренилища и др. доходи трѣбва да подаде декларация.

Тия лозари и др., които сѫ водили редовни търговски книги и могатъ да остановатъ, че прѣзъ 914 год. или срѣдно за 912, 13 и 14 год. иматъ чистъ доходъ по-голѣмъ отъ признанятия на всѣкого 5000 лева, ще смѣтнатъ него за нормална прѣди войната печалба.

Срока за подаване на декларациите е 1 юлий т. год., по късно подалитѣ ще се считатъ за укриватели.

Обрѣщаме внимание на лозарите веднага да се събератъ и слѣдъ добра провѣрка на нашата смѣтка съ своите да намѣратъ кои трѣбва да подадатъ декларации и кои не, за да се подадатъ на врѣме декларациите.

Редакцията.

Ив. Добревъ.

## Кършенето на лозята.

Кършенето на лозитѣ е една практика, която се практикува отъ незапомнени врѣмена въ извѣстни лозарски центрове, а въ други не се практикува. На сѣверъ въ всички лозарски мѣстности кършенето се практикува, а въ южнитѣ то се извѣршва много рѣдко, еднажъ въ годината или никакъ. Кършенето има за цѣлъ да регулира правилното развитие на лозата, както и рѣзидбата — но и да даде добро грозде въ качество и количество. Прѣзъ пролѣтъта — май и юни, лозата се развива много бѣрже. Това бѣрзо развитие на лозата става за смѣтка на запаснитѣ храни, натрупани въ кютюка на лозата. Лозата въ продължение на двѣ седмици, ако врѣмето благоприятствува, израства до 50—60 с. м.; прѣзъ това врѣме младитѣ листа на лозата по-вече консумиратъ, а по-малко асимилиратъ, защото тѣ сѫ въ постоянно увеличение (растене). Върховетѣ на лозата обаче консумиратъ много, понеже сѫ центроветѣ на самото растене, безъ да могатъ ни най-малко да асимилиратъ; ето защо, до като лозата расте, върховетѣ трѣбва да се смѣтатъ като паразити на лозата — взематъ отъ нея безъ да ѝ набавятъ нѣщо. На югъ кършенето не се извѣршва, защото благодарение на голѣмата топлина и на сухото врѣме, растенето е по-равномѣрно. Въ сѣвернитѣ мѣста, влагата въ почвата и въ въздуха благоприятствува много за силното развитие на лозата, тукъ върховетѣ сѫ по-голѣми паразити. Едно прѣмахване на върховетѣ застава лозата да расте по равномѣрно.

Ние отглеждаме лозата, за да ни даде вино отъ което ще вземемъ пари, а не за дѣрво. Пословицата казва: „дѣрвото яде плода“. Когато лозето расте буйно, всичката храна отива къмъ върха, а гроздето (рѣсата) оставатъ безъ храна, вслѣдствие на което има изрѣсяване. Въ влажни и топли пролѣтни години кършенето е една необходимостъ, а въ сухи и студени пролѣтни врѣмена, то не е така належаще. Отъ друга страна, пролѣтно врѣме лѣтораститѣ на лозата сѫ много крѣхки и сочни и вслѣдствие на единъ по-сilenъ вѣтъ се изчузватъ. Колкото лѣтораститѣ сѫ по-дѣлги, толкова вѣтъ ги по троши — голѣмия лѣторастъ представлява по голѣмъ лости, на който дѣйствува силата на вѣтъра. Ето

зашо, за да се избългне изръсяването на лозитъ и невръзването имъ до пълното прѣцвтяване, необходимо се явява едно покършване на буйните лози. Послѣднитѣ лози, които се развиватъ равномѣрно, не е нужно да се кършатъ, тѣхното кършене ще биде една лоша практика. До като лозитъ растатъ, може да се извѣрши едно, двѣ и три кършения, щомъ лозата прѣстане да расте буйно, всѣко едно кършене е врѣдно, защото се изгубва цѣлъта, която то прѣслѣдва — регулиране на растежа на лозата. Съ кършенето трѣбва да се прѣмахнатъ само вѣрховетъ съ младитѣ 2 — 3 листа и то като се покършватъ само силнитѣ лѣторости на всѣка лоза, а слабитѣ на сѫщата лоза не се покършватъ; така че всички лѣторости на една лоза да се поставятъ при равни условия на развитието.

За влиянето на кършенето върху гроздето, върху силата на лозата, ще се повѣрнемъ другъ путь, когато ще говоримъ изобщо за влиянието на лѣтнитѣ работи въ лозето.

## СВѢДЕНИЯ

**Състоянието на позята, маточницитѣ и укоренилищата.**

**Бюлетинъ за пазарните цѣни на позарскитѣ продукти и материали.**

Тѣй като издаването на първата книжка се ускори, печатаме полученитѣ до днесъ съобщения отъ кореспондентитѣ ни. Въ идния брой ще помѣстимъ съобщенията, които ще послѣдватъ за напрѣдъ.

**Сухиндолъ — 11 юни.** Врѣмето продължава да биде дѣждовито. Цвѣтението на лозята не е още започнало. Първата копань е на привѣршване; започва се първо прѣскане на лозята. Въ пазаря вината сѫ почти на привѣршване; въ цѣлото село има още около 10 вагона червено вино отъ 10 до 12 градуса, което се прѣдлага 9 до 10 лева литъра, ракия има отъ 2 — 3 вагона и се прѣдлага отъ 0'95 лв. до 1'10 лв. градуса. Синия камъкъ се продава по 9'50 л. кгр. Има голѣмо прѣдлагане на липови лика по 7—8 лв. килограма съ тенденция на спадане.

**Сливенъ — 12 юни.** Врѣмето непостоянно и повече дѣждовито, хладно. Състоянието на лозята, маточницитѣ и лозята е доста добро. Лозята не сѫ още започнали да цвѣтятъ, поради бавното си развитие. Маточницитѣ се филизятъ и чис-

тятъ втори пътъ. Тукъ се продава на дребно литръ вино 14—15 лв., литръ ракия 70—90 лева, липово лико — 15 лв., синь камъкъ 10—15 лева килограма.

**Свищовъ — 12 юни.** Продължително дъждовно врѣме. Лозята не сѫ почнали да цвѣтятъ. Укоренилицата сѫ добри, но сѫ нападнати отъ жълтия червей, който приижда филизитѣ. Градушка падна на нѣколко пъти въ околията, но почти безврѣдна. Виното се продава 9—10 лв. литъра, а ракията 0·80 лв. градуса. Синиятъ камъкъ — 11 до 13 лева килограма, съ тенденция да спадне.

**Българградчикъ — 12 юни.** Поради студа, работитѣ за къснѣха. Сега се извѣршва втора копанъ и първо прѣскане. Виното се продава отъ производителитѣ 7—9 лв. литъра, а ракията 25—30 лв. литъра. Липовото лико 15·50 до 25 лв. кгр.

**Ески-Джумая 15 юни.** Врѣмето отъ началото на мѣсека бѣ дъждовно. Първото прѣскане на лозята започна на 10 т. м. Цвѣтението започна на 14 т. м. при благоприятно врѣме. До сега переноспората не е забѣлѣзана. Лозята за сега отиватъ много буйно — иматъ вече лѣторости до 1·5 м. Укоренилицата отиватъ много добре, както и маточницитѣ. Послѣднитѣ се вече филизиха. Работната надница се движи между 10—12 лева за мжетѣ и 8—10 лева за женитѣ. Пазарнитѣ цѣни на дребно сѫ: вино — 12 лв. литъра; ракия — 85 лв. литъра, липово лико I качество 12 лв. килограма, а супровото — 6 лева кгр.

**Фердинандъ — 15 юни.** Състоянието на лозята е добро. Извѣрши се първата копанъ и първото прѣскане, а нѣгдѣ и филизене. Лозята показваха срѣдна рѣса. Цвѣтенето започна. Переноспората нѣма още. Цѣни: на виното — 10—12 лв. литъра, на ракията — 40 лв. литъра, обикновена топена лика 12 лв. кгр., нетопена — 4 лв. кгр., синия камъкъ — 12 лв. кгр.

**Ловечъ — 15 юни.** Лозята сѫ добри съ доста рѣса; започнало е цвѣтението. Вкоренилицата въобще сѫ добри, иматъ 50—70 % покарали лози, не сѫ прѣскани. Маточницитѣ иматъ 0·60—1 м. прѣтъ; филизени сѫ веднажъ. Вина въ Ловечъ вече не се намиратъ, но на дребно струватъ 145—160 лева ведрото.

**Пловдивъ — 15 юни.** По причина на студената пролѣтъ, растежътъ на лозитѣ отначало отиваше бавно; напослѣдъкъ лозитѣ растатъ буйно и иматъ по-вече отъ метъръ и половина лѣторости. Цвѣтението започна на 9 т. м.; най-напрѣдъ цѣвна сорта „Винта“ отъ българскитѣ грозда. На сѫщата дата се забѣлѣзаха първите петна отъ переноспората върху листата на сорта „Синя бодлива“. Започнато е вече второто прѣскане на лозята. Първата копанъ се привѣрши. Лозитѣ се привѣрзаха и отчасти покършиха. Маточницитѣ отиватъ

добрѣ. Филизятъ се и прѣкопаватъ втори путь. Укорени-  
лищата сѫщо отиватъ добрѣ. Прѣкопаха се и се напрѣскаха.

За първи путь тази година падна слаба градушка на  
14 май, но безъ да причини особени поврѣди. На 14 т. м.  
падна доста едра градушка, придружена съ силенъ вѣтъръ,  
която поврѣди доста сериозно лозята въ мѣстността „Стрѣл-  
бището“. Наоколо поврѣдитѣ сѫ много слаби.

Вина въ Плѣвенъ се намиратъ въ малки количества.  
На едро се продаватъ 9 — 11 лв. литъра. Ракията е 90 ст.  
градуса. Синия камѣкъ — 10 лв. кгр., лико — 8 лв. кгр.

## ХРОНИКА

**Подпрѣдседателя** на Дружеството на  
Бѣлгарските лозари, А. Бунарджиевъ,  
отъ гр Стара Загора, почина прѣзъ  
1915 година на бойното поле. Въ не-  
говото лице дружеството изгуби единъ  
отъ най-прѣданните си членове.  
Редакцията изказва свойъ съболезно-  
вания на близките му.

**Гочинаръ сътрудникъ.** — Въ послѣд-  
ната война списанието изгуби единъ  
отъ младите сътрудници, Лука Кън-  
чевъ, свѣршилъ висшето Земедѣлско  
Училище въ Монпелие. Редакцията из-  
казва по този случай съболезнованията  
си на сѣмейството му. Въ една отъ  
идните книжки ще помѣстимъ биографията на покойника.

**Годишното събрание** на Дружеството  
на Бѣлгарските лозари се състоя въ  
София на 31 май т. г. Присъствуваха  
делегати отъ всички лозарски центрове  
въ страната. Всички се изказаха да се  
поднови и засили живота на дружеството  
и издава сп. „Лозарски Прѣгледъ“,  
зашто само тѣ сѫ били и ще бждатъ  
истински защитници и учители на ло-  
заря. За мигъ се събраха отъ присъст-  
вующите помощи 10,000 лв. за д-вото  
и списанието.

**Управителния съветъ** на д-вото на Бѣл-  
гарските лозари се състои отъ слѣд-  
ните лозари:

Прѣдседателъ: А. Серафимовъ — Ло-  
вецъ, касиеръ-дѣловодителъ М. Савовъ  
— Ловечъ, подпрѣдседателъ Г. К. Чер-

венковъ — Плѣвенъ, членове Ст. Хри-  
стовъ — с. Змейово, Старозагорско, П.  
Банковъ — Сливенъ, Д. П. Крѣстевъ  
— Суходолъ, Хр. Тишковъ — София и  
контролна комисия: Аспар. Т. Цвѣтковъ  
— Плѣвенъ, Г. Тоневъ — Лѣсовецъ и  
Нейко Колевъ — Ст. Загора

За Редакторъ на сп. „Лозарски Прѣг-  
ледъ“ се избра пакъ досегашния — Г. К.  
Червенковъ — Плѣвенъ

**Лозарската депутация**, състояща се  
отъ А Серафимовъ, Г. К. Червенковъ,  
Лумбаровъ, Тишковъ и Н. П. Крѣстевъ  
натоварена отъ годишното събрание на  
д-вото на бѣлгарските лозари се яви  
на 1 юни при г-нъ министъ прѣдсе-  
дателя г-нъ Тодоровъ, министрана зем-  
едѣлието г-нъ Д. Драгиевъ и мини-  
стра на финансите г-нъ Д-ръ Даневъ,  
поднесе имъ резолюцията, даде обяс-  
нения и подкрѣпи настойчиво взетитѣ  
рѣшения. Всички г-да министри изслу-  
жиха депутатията съ внимание и объ-  
щаха да се удовлетворятъ правдивитѣ  
ни искания

**Лозарски съборъ.** Д-вото на Бѣлгар-  
ските лозари рѣши и ще свика въ  
София прѣзъ м. септември т. г. общъ  
лозарски съборъ. На събора ще се  
четатъ реферати отъ специалисти ло-  
зари и съобщатъ резултатитѣ съ редъ  
статии и новости по лозарството и  
винарството. Тамъ ще се сложатъ на  
разрѣшение маса въпроси, засегащи  
лозаря. Датата и дневния редъ ще  
бждатъ съобщени допълнително.

**Лозарска изложба** ще се устрои въ София заедно съ събора, на грозде отъ облагородени и директни лози, лозови пръчки, дивачки и облагородени и въобще лозарски артикули.

**Измамени сж маса лозари** тая година отъ продавачът на директни лози. Подъ имена: „Унгарско червено, Романско бѣло и черно“ и пр. сж продавани най-много Отелото и др. боклуци, но не стига това, ами понеже търсенете бѣше голъмо, смѣсваха изъ тѣхъ пръчки отъ нашенски сортове, дивачки отъ мурведръ 1202 и даже отъ яловиятъ скребъръ и въобще всичко, което прилича на тѣхъ. Тия, които сж пъзмамени съ дивачки ще иматъ поне готови подложки, но тия измамени съ Отело и нашенски. Богъ да имъ е на помощъ.

Узнаваме, че въ тая голъма реклама на директните лози сж участвували нѣкои интелегентни лозари и специалисти. Това е позоръ и голъмо прѣстъпление, ще имъ печатимъ имената за да ги научатъ всички и за да имъ олеснимъ нечестната търговия,

**Екскурзия** ще уреди д-вото на българските лозари за своите членове у насъ и странство въ лозарски и винарски центрове. Ще се допуснатъ лозарите по-редъ на записването си за членове.

**Гуми и маркучи** за прѣскачките на лозата абсолютно липсватъ отъ пазаря. Налага се на министерст. на земедѣлието да достави такива въ най-скоро време, за да се не излага на рисъкъ едно производство отъ 300 - 400 милиона лева, поминъкъ на маса граждани и селяни.

**Книжки** отъ миналата година не притежава редакцията и неможе да изпраща никому.

**Книжка 10** отъ III год. 1915 г. на списанието не ще се издаде, защото печатането ѝ ще струва половината отъ цѣния тогавашенъ абонаментъ 4 л. Годината се приключва съ 9 книжки, просимъ извинение.

**Бѣчви и наци** се тѣрсятъ отъ наши абонати. Които иматъ такива, нека съобщатъ въ редакцията точното имъ съдѣржание, размѣрътъ, дебелината и широчината на дѣгитъ и обрати съмъ и въобще най-подробно описание и цѣна.

**Синия камъкъ** и ликото отъ денъ на денъ поевтиняватъ, прѣпоражчаме на лозарите да се въздържатъ при покупките.

**Синъ камъкъ и съръ** за лозата е доставила Българската Земедѣлска Банка за лозарите въ достатъчно количество и скоро ще се раздаватъ.

**Министерството на земедѣлието** и дѣржавните имоти е опрѣдѣлило между другитѣ стипендии по земедѣлието и отраслитѣ му 3 стипендии по лозарство. Слѣдствие продължителните войни, които попрѣчиха на слѣдането въ странство, чувствува се дѣйствително липса отъ специалисти по този клонъ.

**Маточниците** се приематъ отъ тая година за застраховане отъ градушка, но условията сж толко неизносни, че надали ще има нѣкой смѣтка да се възползува отъ услугата на Б. Ц. Коопер. Банка.

**За свѣдение на илоноветъ отъ земед. банки.** Съобщаваме, че редакцията не разполага съ стари № книжки и не ще може да имъ изпрати исканитѣ такива. Такъ годишните книжки ще имъ изпраща, слѣдъ като бѫдатъ абонирани отъ централата.

**Г-на министра на земедѣлието** г-нъ Драгиевъ прѣзъ м. май посѣти Плѣв. лозарско у-ще и дѣржавната винарска изба и опитната лозарска станция. Останалъ е много доволенъ отъ уреденитѣ лозя на станцията и е обѣщалъ пълна подкрѣпа.

**Маса лозари** отъ всички краища на страната се записватъ за абонати на списанието и членове на Д-вото на Бълг. ло-

зари. Това ако сторятъ всички, списанието и дружеството ще закрѣпнатъ и лозаря ще побѣди съ своитѣ правдиви искания.

**Лозарското училище въ Плѣвенъ** е приключило зреѣстничнитѣ изпити на ученицитѣ отъ послѣдния курсъ на 11 юни. Всички ученици сѫ прѣминали успѣшно изпититѣ, а именно: Петъръ Великовъ, Кирилъ Поповъ, Никола Гочевъ, Иванъ Левичаровъ, Иванъ Димитровъ, Петъръ Дечевъ, Борисъ Ивановъ, Тодоръ Минчевъ, Каназиръ Манаиловъ, Илия Илиевъ и Георги Васевъ. Пожелаваме имъ добра сполука въ живота.

**Паднали градушки прѣзъ тази година.** На 13.V.1919 год. сѫ паднали градушки: въ с. Дѣлбоки, Старозагорска окolia, въ с. Калагларе, Панагюрска окolia. На 14 май т. г. сѫ пад-

нали градушки: Въ гр. Плѣвенъ, въ с. Златарица, Еленска окolia, въ с. Деветаки, Ловчанска окolia, въ гр. Ловечъ, въ с. Горно Павликени, Ловчанска окolia, въ с. Спасово, Чирпанска окolia, въ с. Тодоричене, Луковитска окolia, въ с. Юмеръ, Русенска окolia, въ с. Вишовградъ, Търновска окolia, въ с. Сухиндолъ, Севлиевска окolia, с. Мухово, Панагюрска окolia, въ с. Крайници, Дупнишка окolia, въ с. Брѣница, Бѣлослатинска окolia, въ с. Стубель, Фердинандска окolia. На 24 и 25 май т. г. сѫ паднали градушки: въ с. Стижерово, Свищовска окolia, въ гр. Стара Загора и гр. Вратца. На 26 и 28 май т. г. сѫ паднали градушки: въ с. Стражица, Горноорѣховска окolia и въ с. Климентиново, Пловдивска окolia.

## КНИЖНИНА.

Въ редакцията се получиха слѣднитѣ книги и листове  
1-о *Модерно винарствуване*. Нови методи за добиване добри и трайни вина, отъ Ив. Добревъ. Цѣна 1.20 лв.

2-о *Болести и недостатъци на вината. Тѣхното лѣкуване*, отъ Н. Недѣлчевъ. Цѣна 1 лв.

Горнитѣ книги могатъ да се доставятъ отъ редакцията.

3-о *Хвѣрчацъ листъ*, издаденъ отъ Плѣвенската Дѣржавна Земл. Катедра по прѣдпазване лозята отъ манѣ.

4-о *Животътъ въ полето* и *Овоцарско-Градинарски календарь за 1919 год.* отъ Д. Гюлеметовъ — Плѣвенъ. Цѣната на двѣтѣ книги заедно е 12 лева.

Пгдѣ печатъ е книгата: „Американскитѣ лози и вѣзобновлението на лозята“ отъ нашия сътрудникъ В. П. Мариновъ, агрономъ — Ловечъ. Трето прѣработено и допълнено издание.

## ФОНДЪ

за подпомагане на дружеството на Българските лозари  
и списание „Лозарски Прѣгледъ“.

Като се има прѣдъ видъ сегашната скжпотия и необходимостта на материални срѣдства за всѣка борба, годишното събрание на 31 май т. г. на Д-вото на Българските лозари рѣши да открие подписка за събирание парични помощи отъ лозарите въ страната за образование фондъ за подпомагане дружеството и списанието. Надѣваме се и дѣлъгъ е на всѣки лозарь да послѣдва примѣра, кой съ колкото похжелае, на другаритѣ си лозари а именно:

1. А Серафимовъ — Ловечъ . . . . .	600 лв.
2. Г. К. Червенковъ — Плѣвенъ . . . . .	500 "
3. М. Савовъ — Ловечъ . . . . .	300 "
4 Асп. Цвѣтковъ — Плѣвенъ . . . . .	200 "
5. Колъо Стефановъ — Ст. Загора . . . . .	500 "
6. Нейко Колевъ — Ст. Загора . . . . .	500 "
7. Стоянъ Христовъ — с. Змеево (Ст. Загорско)	500 "
8. Колъо Тодоровъ — Ст. Загора . . . . .	300 "
9. Бр. Каленжиеви — Лѣсковецъ . . . . .	200 "
10. Тодоръ Бойчевъ — Лѣсковецъ . . . . .	200 "
11. Георги Тоневъ — Лѣсковецъ . . . . .	200 "
12. Ст. Поповъ — Сливенъ . . . . .	500 "
13. П. К. Банковъ — Сливенъ . . . . .	500 "
14. Ат. Славовъ — Сливенъ . . . . .	500 "
15. В. Бояджиевъ — Сливенъ . . . . .	200 "
16. Белчо Желевъ — Сливенъ . . . . .	200 "
17. Ат. Дацевъ — Сливенъ . . . . .	100 "
18. П. А Дучевъ — Сливенъ . . . . .	200 "
19. Ст. Илиевъ — Сливенъ . . . . .	100 "
20. Д. М. Лумбаровъ — Сливенъ . . . . .	300 "
21. Ю. К. Бѣчваровъ — Сливенъ . . . . .	200 "
22. И. В. Балевъ — Сливенъ . . . . .	100 "
23. Хр. Тишковъ — София . . . . .	600 "
24. Д. Н. Крѣстевъ — Сухиндолъ . . . . .	500 "
25. Ил. Ивановъ — гара Катуница . . . . .	170 "

Всичко . . . . . 8170 лв.

Помощитѣ да се изпращатъ на адресъ: сп. „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“ — ПЛѢВЕНЪ. За всѣка получена сума ще се издава формална разписка.

РЕДАКЦИЯТА.

Редакторъ: Г. К. Червенковъ.

## Лозарска Банка — София.

ОСНОВЕНЪ  
КАПИТАЛЪ **1,000,000 л.**

НАПЪЛНО ВНЕСЕНЪ.

Телефонъ 212.

Банката се занимава съ търговия и прѣдприятия за своя или чужда смѣтка, прѣдимно съ вина ракии и др. лозарски и земедѣлски произведения. Доставя за нуждите на лозаритѣ и земедѣлцитѣ, синъ камъкъ, сѣра, инструменти, орждия и машини.

Приема влогове срочни и безсрочни на най-либерални условия.

Има винарски складове въ Сарамбей, Станична, Плѣвенъ и Павликени.

БАНКАТА.

## Сухиндолска Банка — СУХИНДОЛЪ

**АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО**

съ капиталъ 2,000,000 лева.

1. Извѣршва всѣкаквъ видъ банкови и търг. операции.
2. Сконтира п/ци и отпуска заеми при най-износни условия.
3. Приема влогове при най-добри лихви.
4. Продава чисти натунални Сухиндолски вина и ракии.
5. Прѣдлага чистъ английски синъ камъкъ 98—99% по 9.50 лева килограма.

Искайте оферти.  
за телеграми: СУХИНБАНКЪ.

## Библиотека „Селско-Стопанство“,

издавана подъ редакторството на агрономите  
М. СТОЕВЪ и Г. С. ХЛЪБАРОВЪ.

До сега сѫ излѣзли по лозарството  
и винарството слѣднитѣ книги:

1. Какъ да си направя ново лозе. — Н. НЕДѢЛЧЕВЪ.
2. Изборъ на пржки за ново лозе и засаждането имъ — Д. ЪЧВАРОВЪ.
3. Какъ се поправятъ развалени вина? — Д. ОВЧАРОВЪ.  
Намиратъ се за проданъ въ книгоиздателството „АГРАРИЯ“ ул. Неофитъ Рилски № 50. София и въ редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“.

Тритѣ книжки струватъ 6 лева съ пощенските разноски.

За Евръ

Д-бо Въгласие

ур. Плъвен

Открива се подписка за списание  
**„Лозарски Пръгледъ“**

Година IV. (1919).

Списание на д-вото на Българ. лозари.

**Списание „ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ“**

се урежда и издава въ гр. Плъвенъ съ сътрудничеството на специалисти лозари-винари-агрономи изъ цѣла България и излиза всѣки мѣсецъ, освѣнъ ноември и декември.

— Годишенъ абонамеатъ 12 лева прѣплатени —

Отстѣжка 10% се прави на лица, които абониратъ най-малко 10 течения и внесатъ стойността имъ.

Всичко що се отнася до списанието, като ржкописи, запитвания, пари и пр. да се изпращатъ до  
Редакцията на списание „Лозарски Пръгледъ“ — Плъвенъ

Сп. „Лозарски Пръгледъ“ ще съдѣржа:

1. Уводни статии отъ икономически характеръ по навременни въпроси.
2. Статии по Лозарство — сезонни въпроси.
3. Статии по Винарство — сезонни въпроси.
4. Статии по Пепиниерство — сезонни въпроси.
5. Извлѣчения отъ научни трудове, чужду и наши.
6. Изложение на кореспонденти съ различни крайща на България върху състоянието на лозята.
7. Рецензии и трибуна.
8. Хроника. Свѣдения изъ живота на здруженията, кооперациите и пр.
9. Въпроси и отговори. Послѣднитѣ въ форма на практически съвѣти.
10. Бюлетинъ за пазарнитѣ цѣни на лозарски и винарски материали у насъ и въ странство.